

Konfiantzaren Pedagogia

“IKASTEN”

Haurren Senak

5.hilab

6.hilab

7.hilab

12.hilab

2 urte

4 urte

5 urte

Atxikitzeko sena

Miatzeko sena

Ihes egiteko sena

Kidetzeko sena

Erasotzeko sena

Sexurako sena

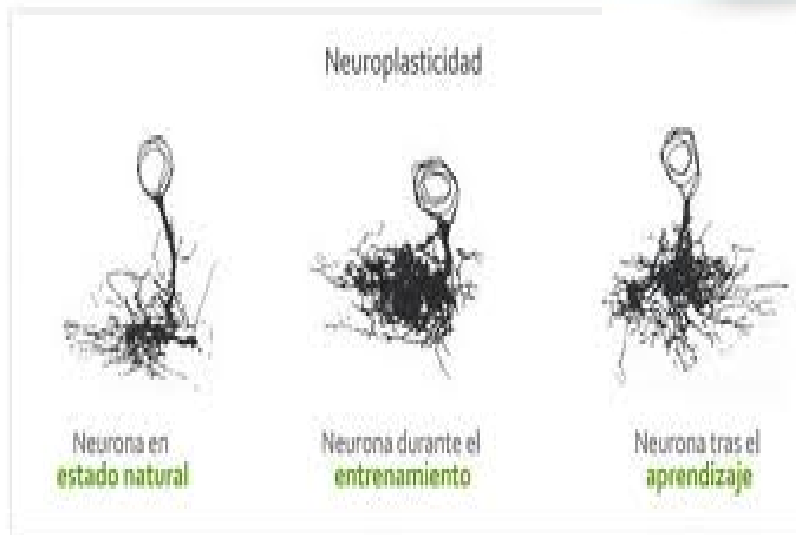

Zaintzeko sena

Oinarrizko Kontzeptuak

Plastizitatea

RESILIENCIA

Une Kritikoak

Testuingurua/ Parte hartzaileak

Familia bakoitza desberdina eta bakarra da

- Familia bakoitzak bere ohiturak ditu
- Familia bakoitzak bere izaera du
- Familia bakoitzak bere ezaugarriak ditu
- Familia bakoitzak bakarra da
- Familia bakoitzak bere beharrak ditu
- ...

**Hau guztiaren arabera hezi eta haziko da
familia bakoitza**

**Askotan ez dugu haurrak behar duena egiten,
gurasoek eta inguruak behar duena baizik,
egoerak horrela eskatzen duelako.**

**Haurra egokitu beharko da, baina beti jakinda
agian asko kostatuko zaiola.**

- Haurra ezagutu eta ulertzeko beharra
- Kontziente izan batzuetan zailagoa izango dela gauza batzuk erakustea, haurra ez dagoelako prest.

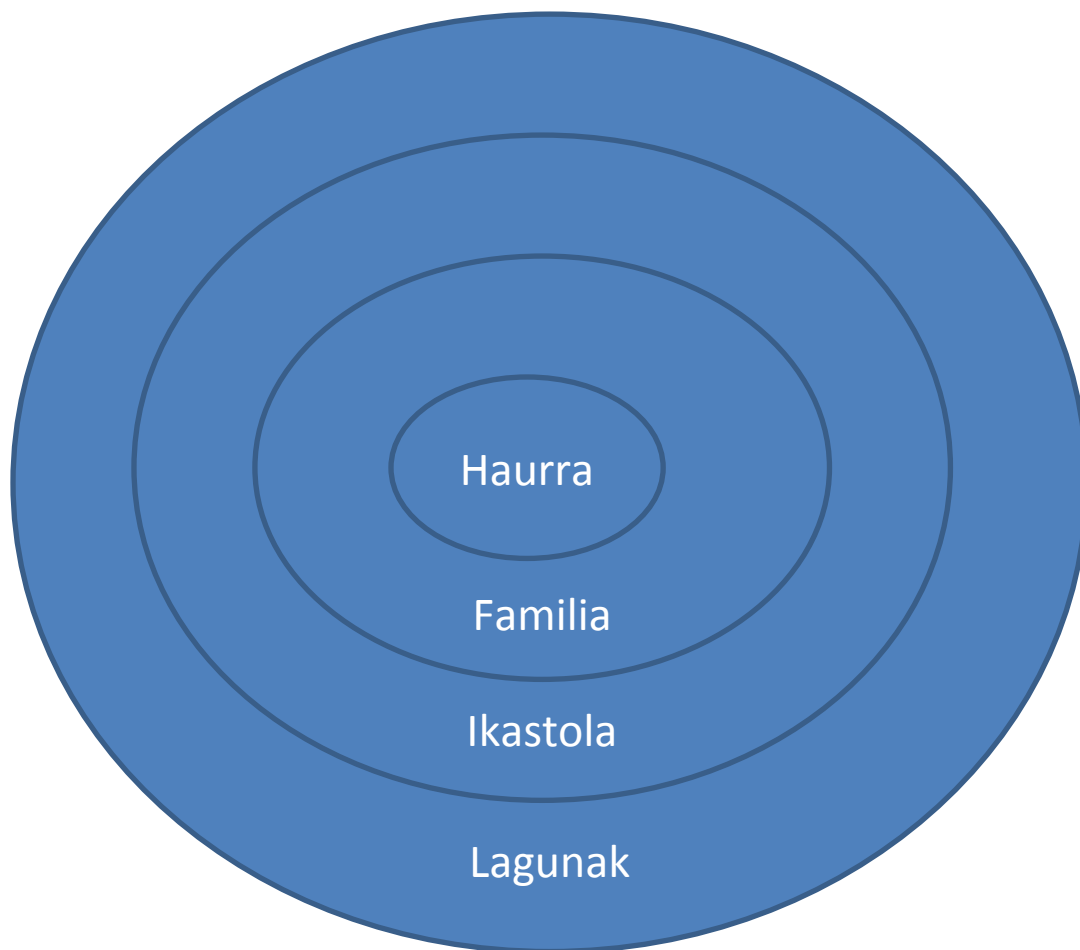
Berezkoa eta ikasitakoa (III).

Gizakian:

- Instintoa da haurren arima.
- Ikasitako jokabidea da garapenean jasotako trebeziak, errekurtsoak eta abar.
- Animalien munduan ekintza gehienak gidatzen ditu instintoak, espeziaren bizi iraupenerako. (Eskala filogenetikoaren arabera gehiago edo gutxiago.)

Gizakiarengan berriz ekintza horiek **intelligentzia eta apendizaiaren** menpe daude: familiek erakusten diguna, eskolak edo ikastolak erakusten duena eta gizarteak erakusten duena.

Eragin Sistemak

- 9. hilabetetik aurrera haurrak loturak egiteko gai izango da ekintza eta erantzunaren artean.
- Lotura **Pavlovianoak**: errefortzuekin
- Badaki gauza bat egiten duenean horrek eragin bat duela eta erantzun bat ematen duela.
- Honek ez du esan nahi manipulatzailerik denik, baizik eta bere beharren arabera hau erabiltzen hasiko dela.

Harlow ikerketa

- <https://www.youtube.com/watch?v=HcTdx0OJl4>

Senaren dimentsioak

- **Aulkiaren 4 hankak**
- **Dimentsio motorra**
 - **Dimentsio neurobiologikoa**
- **Dimentsio emozionala**
- **Dimentsio imaginarioa**

Senaren dimentsioak

- **Dimentsio motorra: ekintza-katea**
 - Ekintza automatikoak/Ekintza adimentsuak
 - Errepikapen bidez **ohitura**
- **Dimentsio neurobiologikoa:** keinuak, hormonon isuriketa, azalaren konduktantzia, tentsio arteriala, bihotzaren/arnasaren erritmoa, ...

Senaren dimentsioak

- **Dimentsio emozionala:**

- Animalietan keinuak
- Pertsona helduetan hitza

- **Dimentsio imaginarioa:** sen bakoitzan pizten dituen eskenatoki imaginarioak

Ikaskuntza prozesuan...

- **Dimentsio motorra : moldagarria**
- **Dimentsio neurobiologikoa**
- **Dimentsio emozionala**
- **Dimentsio imaginarioa**

Senak: Nola pizten dira? Nola itzaltzen dira?

- ✓ Barruko edo kanpoko estimuluak
- ✓ Pizten denean desioa edo nahia aktibatzen da
- ✓ Ekintza instrumentalak jartzen dira martxan

ADB: Beldurra

- **Dimentsio motorra:** ihes egin, garraxi egin, jo,
- **Dimentsio neurobiologikoa:** dardara, tentsioa, bihotz taupadak
handitu...
- **Dimentsio emozionala:** sentitzen duena
- **Dimentsio imaginarioa:** pentsatzen duena

Guk, dimentsio motorra era egokian kudeatzen lagunduko diogu.

ONARTU ETA LAGUNDU

•Kontuz:

- Hori ez da egiten
- Horrela ez duzu egin behar
- Zigortuta zaude hori egiteagatik
- Gaiztoa zara
- Ez duzu beldurra eduki behar
- ...

Garrantzitsua da erakustea zer gin behar duen

Estimuluaren ebaluazioa

Pertsona bakoitzak bere betaurrekoekin ikusten du errealitatea. Pertzepzioa, beraz, errealitatearen interpretazioa da.

Zeren baitan interpretatzen dugu?

- ✓ Bizi izandako esperientzien baitan
- ✓ Errealitateaz ditugun aurrezagutzen baitan
- ✓ Gure egoera emozionalaren baitan

Horren aurrean hezitzaileok: errealitatearen interpretazioa identifikatzen eta erlatibizatzen lagundu behar diegu haurrei

Ekintzaren ebaluazioa

Garrantzitsua gure hurrek euren ekintzen inguruko balorazio egokietan heztea. Ekintza arrakasta edo porrot moduan bizitzeak eragin zuzena izango du:

- ✓ Ekintza bera finkatzen laguntzeko
- ✓ Autoestimurako
- ✓ Ekintza-katearen hurrengo etapetan motibazioa bizirik mantentzeko

Gaitasunak /Erritmoak

Jatorrizko Gaitasunak: Bakoitzaren erritmoak

Erritmo biologiko (loa, jana), kognitiboak,...

Interakziorako Erritmoak

Aktibazio eta desaktibazio Erritmoak

Zerk mugitzen gaitu gauzak egitera?

Motibazioa:

Batetik----- **BEREZO SENEI ERANTZUNA EMATEA**

kontaktu beharra (atxikimenduari erantzuteko)

kuriositate beharra (explorazioari erantzuteko)

babesa beharra (beldurrari erantzuteko)

besteekin egoteko beharra (afiliazioari erantzuteko)

borroka beharra (agresibitateari erantzuteko)

kontaktu erotikoa (sexuari erantzuteko)

txikiak zaintzeko beharra (zaintzari erantzuteko)

Zerk mugitzen gaitu gauzak egitera?

Motibazioa:

Eta bestetik ----- GURE SISTEMA NEURO PSIKOLOGIKOA NOLA
FUNTZIONATZEN DUEN EZAGUTUTA ETA HORRI
EMANDA

ERANTZUNA

Ikasteko egoera egokia

Nola prestatzen gara ikasteko?

1. RAS sistema esnatu behar da (SISTEMA ACTIVADOR RETICULAR) : Burmuinaren 1go filtroa da. Bertan erabakitzen dugu zein informazio mota sartuko den barrura.

- **Konfiantza, umorea, kuriositatea, sorpresa, suspensea...**

2. AMIGDALA estimulatu behar da: Emozioen flitroa da . Era erlaxatuan badago ekintza kortikala egotea baimentzen du.

- **Poztasuna, plazerra, erlajazioa, segurtasuna, innobazioa**

3.DOPAMINA maila igo behar da: Maila haundia badago kreatibitatea, motibazioa, kuriositatea, perseberantzia eta abar izaten dugu.

- **Erlajazioa, umorea, ulermena, segurtasuna....**

KORTISONA KALTEGARRIA: estresa

Familia: Haurrekin harremanetan

Sinkronia- Disinkronia:
Interakziorako erritmoetan
Aktibazio eta desaktibaziorako erritmoak kontutan hartu,
pertsona bakoitzak bere tenperamendua eta bere
erritmoak ditu.

IKASTEN

- ERREFORTZUA: jarrera errepikatzeko probabilitateak haunditzen ditu
 - Errefortzu positiboa: gauza on bat ematea (gustoko zerbaite, sari materiala, **hitzak**)
 - Errefortzu negatiboa: gauza txar bat kentzea (selektibitatea)
- ZIGORRA jarrera errepikatzeko probabilitateak gutxitzen ditu
 - Zigor negatiboa: gauza on bat kentzea (errekreorik gabe, goxokirik gabe)
 - Zigor positiboa: gauza txar bat ematea (lan bat, kopiaketak...)

IKASTEN

- ARRAKASTA (Errefortzu naturala)
 - Ondo sentiarazi duzu norbait, zu ondo sentitu zara...
- ONDORIO (Zigor naturala)
 - Norbait triste sentitu da, berandu ailegatu zara ikastolara.

MUGAK JARTZEKO EREDUA

- **MUGAK JARTZEKO EREDUA (ERRESPEZKO HAZKUNTZA)**

- **1-Haurrak Izan duen JARRERA desegokia objetiboki deskribatu.**

1-Adb: Korrika alde egin duzu eta errepidea begiratu gabe pasa duzu. 2-Adb: Zure arrebari iletik tira diozu

- **2-Jarrera hori egiteko izan dituen sentimenduak eta beharrak aipatu.**

1-Adb: Suposatzen dut presa zeneukala beste aldera joateko, edo ez zarela konturatu errepidea zegoenik, edo ezagun bat ikusi duzula, edo baloiek ihes egin ... 2-Adb: Pentsatzen dut panpina nahi zenuela erabili eta berak agian ere momentu horretan nahi zuela

- **3-Zuk guraso bezala sentitu duzuna, edo gatazka izan duen beste pertsonak sentitu duena azaldu.**

1-Adb: Askok beldurtu naiz hori egin duzunean. Orain triste eta haserre sentitzen naiz, pentsatzen nuelako mina hartu zenezakeela. 2-Adb: Orain zure arreba minduta dago, eta nik pena handia daukat bera minduta ikusten dudalako.

- **4-Hobeto sentitzeko behar duzuna azaldu eta eskatu.**

1-Adb: Berrito hori ez egitea eskatzen dizut faborez, ez dut nahi horrelako sustorik hartu, ez dut nahi zuk mina hartzea. 2-Adb: Zure arreba gauzak beste era batera egitea behar du. Beste era batera espresatu behar duzu berekin.

- **5-Beregan duzun konfiantza aipatu.**

- **6-Jarrera egoki egiteko aukerak eman.**

1-Adb: Hurrengo batean faborez niri eskutik heldu, edo zebra bidean itxaron, ... 2-Adb: Hurrengoan panpina eskatu, edo niri esan zuen gatazka konpontzen ...

ARIKETAK

- Eduardoren istorioa
- Bortizkeria leuna
- Mugak jartzeko eredia praktikan
- Datorren saiorako galderak (loa, jarrera)

- <http://www.bebesymas.com/desarrollo/una-madre-hace-una-lista-con-las-44-cosas-que-provocaron-una-rabieta-a-su-hija-de-3-anos-en-un-solo-dia>
- <http://lavozdelmuro.net/cuidado-con-los-elogios-alabanzas-y-cumplidos/>